

การศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ
A STUDY OF DIGITAL COMPETENCY OF SCHOOL ADMINISTRATORS
IN SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE
UBONRATCHATHANI AMNATCHAROEN

¹เทิดศักดิ์ วิลเกษม, ²อติป เกตุสิริ และ³ชวนคิด มะเสนะ
¹Thoetsak Wilaikasem, ²Atip Ketusiri and ³Chuankid Masena

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ประเทศไทย
Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand

¹Thoedsak.wilai@gmail.com

Received: May 26, 2023; Revised: July 25, 2023; Accepted: August 21, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 351 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 และสถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทดสอบค่าที (t-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

¹นักศึกษา, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

อุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ พบว่าตัวแปรตำแหน่งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ควรนโยบาย 2) ด้านภาวะผู้นำดิจิทัล ควรส่งเสริมให้ครูทำงานเป็นทีม โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ 3) ด้านความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล ควรส่งเสริมสนับสนุนการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเท่าเทียม เพื่อเข้าถึงทักษะความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล 4) ด้านทักษะความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ควรมีการควบคุม กำกับ ดูแล และอำนวยความสะดวก การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาขีดความสามารถและประเมินผลการปฏิบัติงาน 5) ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ควรกำหนดนโยบายการส่งเสริมสนับสนุนงานบูรณาการภายใต้เครือข่ายดิจิทัลของสถานศึกษา และระบบการกำกับดูแลบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

คำสำคัญ: สมรรถนะดิจิทัล ทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

Abstract

The purpose of this research were 1) to study the level of digital competency of school administrators in secondary schools under the secondary educational service area office Ubon Ratchathani Amnat Charoen. 2) to compare the level of digital competency of school administrators in secondary schools under the secondary educational service area office Ubon Ratchathani Amnat Charoen. 3) to study guidelines for developing digital competence of school administrators in secondary schools under the secondary educational service area office Ubon Ratchathani Amnat Charoen. The research samples were 351 school administrators and teachers were selected by stratified random sampling. research tools It was a 5-level estimation questionnaire with 50 items with a reliability of .95 and the statistics used were percentage, mean, standard deviation, t-test and f-test. (F-test) and content analysis. **The findings of the research were as follows:** 1) Digital competency level of school administrators in secondary schools under the secondary educational service area office Ubon Ratchathani Amnat Charoen., the overall average in all aspects was at a high level. 2) The comparative result of the Digital competency of the administrators view in secondary schools under the secondary

educational service area office Ubon Ratchathani Amnat Charoen in terms of position there was significantly difference at a statistical level of .05, but the educational qualification , experience and size of the school was no difference. 3) Guidelines for the development of digital competency of of school administrators in secondary schools under the secondary educational service area office Ubon Ratchathani Amnat Charoen, all 5 aspects are: 1) Digital Vision There should be clear policies and work plans. and how to achieve goals 2) Digital Leadership Teachers should be encouraged to work as a team. using digital technology to increase efficiency and create new innovations. 3. Knowledge of digital skills Equal access to digital technology should be promoted. To access skills, knowledge and competency in digital 4. Digital professional skills It should control, supervise and direct the use of digital technology to develop capabilities and assess performance. 5. Creating digital culture Policies should be established to promote and support the work integrated within the digital network of educational institutions and related personnel supervision systems.

Keywords: Digital competency Digital literacy

บทนำ

สถานการณ์ของโลกในศตวรรษที่ 21 (ระหว่าง ค.ศ.2001-2100) มีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรต่างๆ และพลเมืองโลกหลายด้าน ได้แก่ความผันผวนทางเศรษฐกิจ การเข้าสู่สังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมและการสื่อสารที่รวดเร็ว จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิตให้อยู่รอดและมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ดังกล่าว

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ในการนำนโยบายประเทศไทย 4.0 ให้เกิดรูปธรรมไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนได้หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงและเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่เป้าหมายได้ก็คือการปฏิรูปการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเทคโนโลยีตลอดจนการปฏิรูปกระบวนการวิจัยและพัฒนาประเทศหรือการเปลี่ยนแปลงประเทศด้วยเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมก็ต้องใช้กระบวนการจัดการศึกษาของประเทศเป็นกลไกสำคัญยิ่ง การจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการต้องเฝ้าระวัง ต้องแยกกันระหว่างฝ่ายให้นโยบายกำกับ ติดตามและฝ่ายปฏิบัติการออกจากกันแต่ให้เชื่อมโยงกันจึงจะทำให้โครงสร้างตอบโจทย์ไทยแลนด์ 4.0

ดังนั้น ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2559) อธิบายคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าแท้จริง สอดคล้องกับ (สมาน อัครภูมิ, 2551) การบริหารสถานศึกษาจึงเป็นบทบาทหน้าที่ที่

สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำนโยบายของรัฐไปสู่การปฏิบัติ การดำเนินงาน และเป็นผู้ประสานกิจกรรมของสถานศึกษา ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนให้การปฏิบัติงานของครูผู้สอนและบุคลากรในสถานศึกษานั้นๆเป็นไปโดยสะดวกและเกิดความคล่องตัวในการบริหารงานในสถานศึกษาอันจะส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ของงานบริหารทั้ง 4 ด้าน ในสถานศึกษา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับกระบวนการทัศน์ใหม่ของการจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนจะสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ด้านการพัฒนา ภาวะผู้นำดิจิทัลของตนเอง การประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล การวางแผน พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ซึ่งจะส่งผลเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาทักษะแห่งอนาคตของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ ในการทำงาน วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ปีการศึกษา 2564 ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 218 คน และครูผู้สอน จำนวน 3,731 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 3,949 คน จาก 81 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ, 2564)

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่าง คือผู้บริหารสถานศึกษาโดยการสุ่มอย่างง่ายโรงเรียนละ 1 คน จำนวน 81 คน ครูผู้สอนผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2546) ได้

ขนาดตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน และครูผู้สอน จำนวน 326 คน รวมประชากรที่เป็นตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 351 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และเทียบสัดส่วน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของนักวิชาการที่สอดคล้องกับขอบข่ายด้านสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ ดิจิทัล 2) ภาวะผู้นำดิจิทัล 3) ความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล 4) ทักษะ ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล 5) การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษา แนวคิด เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะดิจิทัลและความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert scale)

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) ภาวะผู้นำดิจิทัล 3) ความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล 4) ทักษะ ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล 5) การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ และเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์เปรียบเทียบ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffé's

4.2 การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยคัดเลือกจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ด้านการยอมรับของผู้บริหารสถานศึกษา และสังคมว่าเป็นแบบอย่างของการบริหารจัดการ (OBEC AWARDS) ระดับชาติ โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

ผลการวิจัย

จากการศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยรวมทุกด้าน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวมและรายด้าน

สมรรถนะดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ	ระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. วิสัยทัศน์ ดิจิทัล	4.27	.67	มาก
2. ภาวะผู้นำดิจิทัล	4.22	.71	มาก
3. ความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล	4.26	.64	มาก
4. ทักษะ ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล	4.25	.66	มาก
5. การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	4.16	.70	มาก
เฉลี่ยรวม	4.23	.65	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยค่าเฉลี่ยรวมสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิสัยทัศน์ ดิจิทัล ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล ทักษะ ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ภาวะผู้นำดิจิทัล และการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ตามลำดับ

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็น เกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง

สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง	ตำแหน่ง				t	Sig.
	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.วิสัยทัศน์ ดิจิทัล	4.57	.37	4.25	.68	2.34	* .02
2. ภาวะผู้นำดิจิทัล	4.54	.36	4.20	.73	2.28	* .02
3. ความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล	4.52	.38	4.23	.65	2.18	* .03
4. ทักษะ ความเป็นมืออาชีพ ด้านดิจิทัล	4.49	.35	4.23	.67	1.89	.06
5. การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	4.47	.39	4.13	.71	2.34	* .02
เฉลี่ยรวม	4.52	.35	4.21	.66	2.29	* .02

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็น เกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

สมรรถนะดิจิทัล ของผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา	วุฒิการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.วิสัยทัศน์ ดิจิทัล	4.27	.65	4.27	.69	-.07	.94
2. ภาวะผู้นำดิจิทัล	4.23	.69	4.21	.75	.18	.86
3. ความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล	4.26	.63	4.25	.66	.03	.97
4. ทักษะ ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล	4.25	.65	4.24	.68	.16	.87
5. การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	4.16	.69	4.15	.72	.04	.97
เฉลี่ยรวม	4.23	.66	4.23	.70	.07	.94

จากตาราง 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็น เกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

อุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีสมรรถนะดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็น เกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

สมรรถนะดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงาน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. วิสัยทัศน์ ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	.93	.46	1.05	.35
	ภายในกลุ่ม	348	153.93	.44		
	รวม	350	154.86			
2. ภาวะผู้นำดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.20	.60	1.17	.31
	ภายในกลุ่ม	348	177.06	.51		
	รวม	350	178.25			
3. ความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.40	.70	1.71	.18
	ภายในกลุ่ม	348	142.17	.41		
	รวม	350	143.56			
4. ทักษะ ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.16	.58	1.34	.26
	ภายในกลุ่ม	348	150.92	.43		
	รวม	350	152.08			
5. การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.95	.98	2.01	.14
	ภายในกลุ่ม	348	169.08	.49		
	รวม	350	171.04			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.29	.64	1.53	.22
	ภายในกลุ่ม	348	146.61	.42		
	รวม	350	147.90			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็น เกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี ประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5–10 ปี และประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป มีความเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็น เกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

สมรรถนะดิจิทัล ของผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1.วิสัยทัศน์ ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	3	.97	.32	.73	.54
	ภายในกลุ่ม	347	153.89	.44		
	รวม	350	154.86			
2.ภาวะผู้นำดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	3	1.55	.52	1.01	.39
	ภายในกลุ่ม	347	176.70	.51		
	รวม	350	178.25			
3.ความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	3	2.01	.67	1.64	.18
	ภายในกลุ่ม	347	141.55	.41		
	รวม	350	143.56			
4.ทักษะความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	3	2.00	.67	1.54	.20
	ภายในกลุ่ม	347	150.07	.43		
	รวม	350	152.08			
5.การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	3	1.34	.45	.92	.43
	ภายในกลุ่ม	347	169.69	.49		
	รวม	350	171.04			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.49	.50	1.18	.32
	ภายในกลุ่ม	347	146.41	.42		
	รวม	350	147.90			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็น เกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามตามขนาดของสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีความเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยอภิปรายได้ ดังนี้

1. สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ในการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อยกระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้ทันต่อการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลยุคดิจิทัลในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับทinker บัซซุ (2562) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ด้วยการยกระดับการศึกษาไทยโดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ เพื่อการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีศักยภาพนำการเปลี่ยนแปลงโดยการกระตุ้นและสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนระบบการทำงานและการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัล เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการสู่การเป็นโรงเรียนดิจิทัล โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเข้าใจ สามารถสร้างสรรค์ เข้าถึง และการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ในการบริหารโรงเรียน จากการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัล ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ การเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว ความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร และการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะขับเคลื่อนผลลัพธ์ของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความเห็นต่อสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมุติฐาน เนื่องจากโดยบทบาทหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้กำหนดนโยบายการบริหารงานสถานศึกษาและวางกลยุทธ์ เพื่อที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้สร้างวัฒนธรรมดิจิทัลให้เกิดขึ้นในองค์กรอย่างชัดเจนและสนับสนุนกลุ่มงานในสถานศึกษาและสังคมภายนอกให้มีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เพื่อไม่ให้เกิดการหยุดชะงักทางการบริหารงานในสถานศึกษา อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องทุ่มเทและใช้ทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อทำให้วิสัยทัศน์ที่วางไว้เกิดขึ้นได้จริง และต้องวางแผนล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นเป็นตอนเกี่ยวกับกล

ยุทธศาสตร์ดิจิทัลด้วยเพราะบทบาทหน้าที่ สอดคล้องกับสมควร ไกรพน (2546) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ที่ดำรงตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในการทำงานที่มีต่อสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากภาวะการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีผู้บริหารได้กำหนดเป็นนโยบายการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการปฏิบัติงานในสถานศึกษาอยู่แล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัตน์ รอดพัน และคณะ (2564) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาใน สหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบริบททางสังคมที่เปลี่ยนไปการดำเนินชีวิตในปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเพื่อตอบสนองนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับตัวและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันและการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สามารถสื่อสารกับข้าราชการครูได้ทันเวลาและทันที

2.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในการทำงานที่มีต่อสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของภูเบศ นิราศภัย และคณะ (2563: 2934) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในการทำงานที่มีต่อสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามตามขนาดของสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาด

ใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีความเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้ เป็นเพราะจากการวิจัยพบว่า ปัจจุบันแต่ละโรงเรียนมีความพร้อมด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเหมือนกันโดยหน่วยงานต้นสังกัดได้จัดให้มีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และได้จัดสรรงบประมาณให้แก่แต่ละสถานศึกษานำมาพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อย่างเพียงพอต่อความต้องการของสถานศึกษานั้นๆ ตามนโยบายจากส่วนกลางของกระทรวงศึกษาธิการสอดคล้องกับงานวิจัยของอังคนารักษ์ บุตรสุวรรณ (2558) ได้ศึกษา สภาพปัญหาผลสำเร็จของการจัดการความรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพของการจัดการความรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ งานการจัดการความรู้ในโรงเรียนและครูผู้สอน ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ด้านการยอมรับของผู้บริหารสถานศึกษา และสังคมว่าเป็นแบบอย่างของการบริหารจัดการ (OBEC AWARDS) ระดับชาติ โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

3.1 สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล จะต้องกำหนดแผนงานดิจิทัลที่ชัดเจน และมีการมอบหมายงานที่ชัดเจนโดยจะต้องมีบุคลากรรับผิดชอบติดตามและประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะผู้ใช้งานทางด้านดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับเอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) อธิบายคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อการใช้ ICT ให้เหมาะสมเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าแท้จริง

3.2 การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลโดยผู้บริหารโรงเรียนต้องรู้จักวิธีการผลักดันทุกคนในองค์กรไปสู่ความเปลี่ยนแปลงได้พร้อมกัน รวมถึงการสร้างแรงจูงใจครูอาจารย์บุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้นำความรู้ความสามารถด้าน ICT และเทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆ ที่สถานศึกษาจัดให้มาสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ต้องมีการพัฒนาครูเพื่อการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลและต้องทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับเสาวณีย์ อยู่ดีรัมย์ (2560) กล่าวว่า สมัยก่อนการบริหารงานของผู้บังคับการที่เทคโนโลยียังไม่ได้เข้ามามีบทบาทในการทำงานขององค์กร การบริหารจะเป็นไปตามระเบียบแบบแผน มีการปรับเปลี่ยนนโยบายที่ช้า ไม่กล้าที่จะเปลี่ยนแปลงเพราะติดอยู่กับรูปแบบ การบริหารและความสำเร็จเดิมที่เคยมีผู้นำสมัยก่อนจะมีการวางแผนและนโยบายระยะยาว แต่เนื่องด้วยปัจจุบันที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้นทำให้ผู้นำในองค์กรต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงเมื่อก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงที่ทุกองค์กรให้ความสำคัญกับเทคโนโลยี จึงทำให้เกิดการแข่งขันในด้านธุรกิจระหว่างองค์กรเกิดขึ้น สิ่งนี้ผู้นำในองค์กรยุคที่เกิด

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจำเป็นต้องมีนั้น คือ การมีภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจะต้องยอมรับในการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

3.3 ทักษะความรู้ความเข้าใจและความสามารถด้านดิจิทัลคือการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นประเด็นที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญ สื่อสารและทำความเข้าใจกับครูและบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับเอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) อธิบายว่า ผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล คือ ผู้ที่จะนำพาให้สถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ ผู้นำในยุคดิจิทัลจะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ ให้ทันต่อความรวดเร็วของยุคดิจิทัลและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระบบสารสนเทศ (Information System) เพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ของสถานศึกษาซึ่งมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา

3.4 ทักษะความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัลคือการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาขีดความสามารถในวงการการศึกษาของครูและนักเรียนเพื่อโอกาสในการบริหารงานในโรงเรียน งานวิชาการ และเพื่อการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ ทักษะด้านดิจิทัล (Digital Skills) คือ ทักษะที่ใช้ในการทำงานในยุคปัจจุบันซึ่งจำเป็นต้องพึ่งเทคโนโลยีในการทำงานในหลากหลายระดับโดยทักษะด้านดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2560) อธิบายว่า การพัฒนาประเทศให้ยั่งยืนตามแนวทาง Thailand 4.0 ได้นั้น ต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้อง กับยุคประเทศไทย 4.0 ซึ่งการศึกษาไทยยุค 4.0 เป็นการจัดการเรียนการสอนที่สอนให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่างๆ มาตอบสนองความต้องการของสังคม

3.5 การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลสิ่งสำคัญที่ต้องเตรียมพร้อมไม่ใช่เรื่องเทคโนโลยี แต่เป็นเรื่องพฤติกรรมของคนที่ต้องสร้างให้มีวัฒนธรรมดิจิทัลต้องมโนบายและแผนงานกระตุ้นให้เกิดแรงผลักดัน เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อันก่อให้เกิดทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยยึดหลักการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้องกับทินกร บัวชู (2562) ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ คือ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล (Digital Age Learning Culture) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างสรรค์พลวัตในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลให้เป็นปกติในองค์กรจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลในองค์กรได้อย่างทั่วถึง ติดตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ให้โอกาสทดลองโครงการใหม่ และมีความรวดเร็วในการตัดสินใจ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การวิจัยเรื่องการศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ สามารถนำมาเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ได้ทราบระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนา

สมรรถนะดิจิทัลเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในปัจจุบันประกอบด้วย

1. ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล จะต้องกำหนดแผนงานดิจิทัลที่ชัดเจน และมีการมอบหมายงานที่ชัดเจนโดยจะต้องมีบุคลากรรับผิดชอบติดตามและประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะผู้ใช้งานทางด้านดิจิทัล
2. ด้านภาวะผู้นำดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้จักวิธีการผลักดันทุกคนในองค์กรไปสู่ความเปลี่ยนแปลงสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาบูรณาการในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบททางการศึกษา
3. ด้านความรู้ความสามารถด้านดิจิทัลคือการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญ สื่อสารและทำความเข้าใจกับครูและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อเข้าถึงทักษะความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล
4. ด้านทักษะความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัลการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาขีดความสามารถ ในวงการการศึกษาของครูและนักเรียนเพื่อโอกาสในการบริหารงานในโรงเรียน งานวิชาการ
5. ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างให้มีวัฒนธรรมดิจิทัลโดยกำหนดนโยบายและแผนงานกระตุ้นให้เกิดแรงผลักดัน เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อันก่อให้เกิดทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2565). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. <https://www.obec.go.th/wp-content/uploads/2018/10/OBECPolicy62.pdf>
- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. (2565). ทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล ตาม (ว6/2561). https://www.ocsc.go.th/digital_skills2
- เจษฎา สนสุภาพ และคณะ. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ. การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 8 พฤศจิกายน 2564. (น. 153). วิทยาลัยนครราชสีมา.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2558). แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- .(2559). ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. *คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*. 1(1), 304-306.
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2560). ครูและนักเรียนในยุคการศึกษาไทย 4.0. *วิชาการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*. 7(2), 14-29.
- ทินกร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา The Status of Digital Leadership of Education Management Administrators. *ครุศาสตร์สารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*. 13(2), 285-294.
- นายกรัชมณตรี, สำนัก. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)*. <http://www.bic.moe.go.th/images/stories/article12.pdf>
- ภูเบศ นิราศภัยและคณะ. (2563). *สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. งานประชุมวิชาการ ระดับชาติ ครั้งที่ 12 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม 9-10 กรกฎาคม 2563*, น.2934.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสอภทัยวงศ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2562). *แผนพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากร สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2562-2565: หน้า 1*. กรุงเทพฯ: สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สมควร ไกรพน. (2546). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*.
- สมศักดิ์ คงเทศ. (2553). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของครูในสถานศึกษา ตำบลบางนายสี อำเภอเมืองตะกั่วป่า จังหวัดพังงา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต*.
- สมาน อัสวภูมิ. (2549). *การบริหารงานในสถานศึกษาอุบลราชธานี. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*.
- สุริรัตน์ รอดพัน. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชวัง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. การบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 9(35), 36.

- เสาวนีย์ อยู่ดีรัมย์. (2560). ภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรยุคดิจิทัล กรณีศึกษา: องค์กรไอทีและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับไอทีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสาวนีย์ อยู่ดีรัมย์. (2560). ภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรยุคดิจิทัล กรณีศึกษา: องค์กรไอทีและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับไอทีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อังคนารักษ์ บุตรสุวรรณ. (2558). สภาพ ปัญหาและผลสำเร็จของการจัดการความรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2562). การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล. <http://www.trueplookpanya.com/knowledge/content/52232/-edu-t2s1-t2-t2s3>.
- เอกรัตน์ เชื้อวงศ์. (2564). องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30 (3), 607- 610.

